

Forfatter: Worm, Jacob

Titel: Udrag fra Kommentar. - 1971

Citation: Worm, Jacob: "Kommentar. - 1971", i Worm, Jacob: *Kommentar. - 1971*, udg. af Erik Sønderholm, [1968]-1994, s. 472. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-worm02tom-shoot-idm140470108987232/facsimile.pdf> (tilgået 28. april 2024)

Anvendt udgave: Kommentar. - 1971

kortelser, som gerne pryder lærde arbejder nu om dage; således kunne sandtlig Worms værker sindrigt være betegnet ved klogtige forkortelser eller blot ved udgavens løbenumre; men denne metode er ikke valgt, fordi en sådan fremgangsmåde også ville betyde en forringelse af bogens brugsværdi for de forskere, der blot vil konstatere Worms meninger om et enkelt emne eller en enkelt person. Udgiveren indrømmer derfor, at han således har foretrukket at irritere den trofaste Worm-læser med gentagelser for derved at kunne imødekomme strejlæsernes behov for hurtig og konstant oplysning.

Dette er velsagtens de to mest iøjnefaldende forhold, som forjæner et ord med på vejen. Men da nogle formentlig også vil undre sig over, at bind II tilsyneladende gentager bind I's kildefortegnelser, skal det dog præciseres, at sammenhængen faktisk er omvendt, forstået således at denne registrering af og nærmere redegørelse for de eksisterende kilder til de forskellige tekster naturligt hører hjemme i kommentarbindet, og dette har stået klart lige fra værketts første planlægning; mestagelsen i bind I af disse signaturfortegnelser, som de der med rette blot henævnes, skyldes atter servicehensynet, til læserne af bind I; ved udsendelsen af første bind i 1968 kunne man ikke sige noget konkret om, hvornår dette kommentarbind ville kunne fremkomme; variant-apparatet i bind I ville være ganske ubrugeligt uden en sådan nøgle, der derfor midlertidigt måtte gives læserne; der er kun den relativt hurtige udsendelse af kommentarbindet, der kan få denne disposition til at se lidt sær og egenvillig ud.

En kommentering af et forfatterskab som Jacob Worms frembyder en næsten uleselig opgave, og udgiveren er mere end nogen anden klar over, at meget og meget er ulæst eller måske blot halvt læst, medens andet måske er misforstået. Ordbøger, leksika, håndbøger af alle slags, tidsskrifter og aviser kan visse give meget, men til syvende og sidst kan de ikke skaffe kommentatoren der eneste, som i realiteten åbner Jacob Worms værker, nemlig samtidigheden. I de tilfælde, hvor udgiveren har måttet bevæge sig ind på gebeter, hvor han var meget lidt hjemme, så havde han dog den mulighed at få gode råd af mere kyndige kolleger, men på visse - for Worms forfatterskab meget vigtige - områder har han følt sig temmelig isoleret, f. eks. med hensyn til den ikke ringe portion af mer eller mindre ondartet og intim sladder, som tilsyneladende uundgåeligt er knyttet til al politik, og som Worms værker sikkert i langt højere grad, end kommentaren vil kunne vise det, er fulde af. Trods denne lidt nedslående erkendelse af, at en dækkende Worm-kommentar kun kunne være skrevet af triumviratet Kingo-Griffenfeld-Arenstorff, vil udgiveren dog håbe, at vejen til Worm vil være noget lettere at gå med denne kommentar som vejviser.

November 1970.